

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőiroda: Versecz, Laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felviteli és rendelési irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvetetnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjéssy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

3. évfolyam.

Vasárnap 1894. évi november 4-én.

44. szám.

Versecz 1894. november 3-án.

Az ipar és kereskedelem képezi a nemzetek vagyonosodásának alapját. A kereskedelem maga főtényezőjét képezi a nemzetek megizmosodásának. A józan és a viszonyokkal számolni tudó kereskedelem egy oly forgó tőkét biztosít ez állam számára, a mely azt a jólét és virágzás legnagyobb fokára emeli.

Angliát, a világkereskedelem főfaktorát a kereskedelem tette nagygyá és hatalmassá. A divatárúk révén Franciaország a kereskedelem központjává lett. A kicsiny Hollandia kereskedelme az ország számára Ázsia és Amerika aranyforrásait nyitotta meg. S ha Magyarország az utóbbi időben mind a vagyonosodás, mind a műveltség terén nagy haladást tett, nem csekély része volt ennek előmozdításában a kereskedelemnek is. A kulturállamok műveltségi fokát jó részben a kereskedelem állapítja meg. S mikor a nemzetek és népek kulturviszonyairól beszélünk, számot kell vetnünk az ő kereskedelmi viszonyaikkal is.

Az utolsó ötven év páratlanul áll a magyar kereskedelem haladásában és felvirágzásában. Nem ártatjuk ugyan magunkat azzal, hogy kereskedelmünk minden tekintetben vezsenyehetne Európa bármely más államának kereskedelmével, de oly szilárd és biztos alapon állunk, hogy erre

jövönket teljes bizalommal és reménnyel építhetjük. A világkereskedelemben még nem játszottunk hangadó szerepet, de idővel, ha az ügy iránt csak egy kis érdeklődéssel is viseltetünk, a magyar kereskedelem határait kelet és nyugot felé messzire kiterjeszthetjük. Közlekedési eszközeink szaporodását évenként örvendetesen tapasztaljuk. S ha szakavatott kezek irányozzák kereskedelmünket, akkor bizvást bizhatunk a sikerben.

De éppen a kereskedelem szakszerű kezelésében rejlik a főszűkület. Szakértelem nélkül a kereskedelem gépezete nem fog rendszeresen működni, a ki a kereskedelmi pályára lép, annak teljes idejét és erejét erre kell szentelni. Nagy hiány voltunk a régebbi időben a szakképzett kereskedőnek. Különösen panaszkodtak a miatt, hogy nagy a hiány az elméletileg szakképzett kereskedőkben. Sürgették a felsőbb kereskedelmi tanfolyamot. Az ifjak előtt különféle kedvezményekkel próbálták kecsesgétővé tenni a kereskedői pályát. Az elméleti szakképzettség hiányát a kormány is belátta, s ezért alapított szakiskolákat, a kereskedelem számára. Ma már vannak kereskedelmi akadémiáink és közép kereskedelmi iskoláink, a mely intézetekben a kereskedelmi pályára lépni óhajtó ifjak elméleti kiképzést nyerhetnek s ha ezen elméleti képzettség-

hez az idők folytán gyakorlati kiképzés is járul, a magyar kereskedelem iránya a felvirágzás felé biztos vonalakkal lesz megjelölve.

De míg felső fokon a kereskedelemnek modern színvonalra való emelésén fáradoztunk, az alsó fokon műveletlenül hagytuk azt a tért, melyet oly számosan töltenek be. Mert a tapasztalás mutatta, hogy azok, kik a kereskedelmi akadémiából kikerültek a könyvtelési szakmában képezvén ki magukat, ha nem önállósíthatták magukat, rendszeren könyvvezetőnek léptek be valamelyik kereskedőhöz, anélkül, hogy elméletileg szerzett tudományukat praktice szelcsbitették volna. Már most mily csekély azon kereskedők száma, kik mint üzletlajdonosok maguk vezetik kereskedelmi könyveiket? Innét származott a kereskedelemben azon hiba, hogy míg egyrészt szakképzeti könyvelőket nyertünk, addig a szó szoros értelmében kereskedőket képezni elmulasztottunk. A könyvelő, a ki a kereskedelmi akadémiából kikerült, a könyvek vezetésén és a tételek feljegyzésén kívül egyébhez sem értett, míg az üzletekben forgoló tanoncok és segédek legegyszerűbb napi feljegyzést sem tudták megcsinálni. —

Ezen a bajon volna hivatva segíteni az alsófokú kereskedelmi iskola.

Tárcza.

A fasorban . . .

A fasorban járok némán,
Árván, egyedül,
S szivemben egy régi dal kel,
Régi dal rezdül.

Nyomát picziny lábaidnak
Lassan befödte,
Hulló lombja akácoknak,
Hulló levele.

Azt a dalt rég messze kapta,
Elhordta a szél,
Nyomán most a távol város
Halk moraja kél.

S a csendes, őszi éjszakában,
Mintha hallanám,
Mint kacagsz az emberárban,
Kedvesed karján.

Járok a fasorban némán,
S a mult emlékeül,
Ott kever egy hervadt rózsá.
Árván, egyedül . . .

P. E.—I.

Boriska.

„és mi változunk.“
Herceg Ferencz.

Bizony Boriska asszony lett. Sehogysem tudtam azt a hunczut arcú, sikkes kis leányt, asszonynak elképzelni! Azzal az örökké mosolyra álló ajkakkal, élveteg sóvár pillantásaival, csókra való, duzzadt kis kacsókkal, melyek most szeliden simogatják a „férj“ gyér haját, s ó Istenem, talán nemsokára bölcsőt is ringatnak! Ez komolyan furcsa dolog. Ő maga egész hivatalos arccal adá tudtomra, jövendő életének eme fontos változását, a Hungária szállodában. Ép szerelmi vállomásra akartam kiaknázni a Berkes Pista húrjai által ellágyított kedélyét. Persze a szó torkomon akadt.

Különben nem baj. Régotha szeretjük egymást, a férj itt akadályt nem képez. Boriska maga biztosított, hogy teljesen a mai kor gyermeke, ismeri a különbséget a férj és az udvarló között. Szereti Zolat, és Maupassant „Erős elbeszélései“ képezték a zárda magányában egyedüli szives társaságát. A szent rózsafüzért bracelettenek használta, gyónaskor meg iszonyúkat hazudott. Kért, hogy látogassam meg mint fiatal asszonyt, akkor csapunk csak egy valóságos nagy murit. Hisz olyankor szabad minden!

Mégis végtelenül fáj, mikor eltavozott, hogy „asszonynya“ legyen. — Szomorún bándukoltam az utolsó együtt töltött este után

haza, s iszonyúan bántott az a két bosnyák katona, kik már fővárosi civilizációval rendelkezvén, a „Jessas ná“ nótát fújták. Valami guzliczára való dalnak godolták a jámborok.

A manó tudja, elkezdtem sentimentális lenni. Ez eddig velem sohasem történt. Kezdetem egy szebb túlvilági életről, öngyilkosságról, melyet el nem érhető vágyak okoznak, gondolkodni. Mindenütt követett Boriska nevető arca, mindenkor hallottam csengő hangját: „Hisz akkor minden szabad!“

Czéltalanul elmáskáltam az utcákon. — Hiányzott valami, akár hova mentem. A zsúron szörnyű unalmas voltam mindenki előtt. Egyszer pláne igen komolyan megharagudott reám három leány. Szörnyen faggattak, hogy melyiküknek adnám oda azt a bizoyos „párizsi almát“? Elvoltam fogulva. A legfájdalmasabb arccal kérdeztem, a helyett, hogy válaszoltam volna: Tudják kérem, hogy Boriska asszony lett? „Neki most minden szabad!“

Meglehető hosszú utazás után végre arra a puszara értem. Egy éve mult, s én azóta Boriskát nem láttam. Csak néha irt egy-egy levelet, hogy itt szörnyű unalmas, férje örökké mellette ül, kezét csokolja, s a mellett mindig istálló szagú. Alig vár, hogy meglásson, legalább fővárosi por van rajtam. De már fél éve semmit sem irt.

Örült mikor meglátott. Rögtön megmutatta a baronfi udvart, s duzzogott, hogy a

És mióta e tekintetben meg van téve a szükséges intézkedés, kereskedelmünk rohamosan emelkedik, mert nem csak a szükséges szakképzettséget nyerik meg kisebb kereskedőink, hanem azt a műveltségi fokot is, mely hivatásuk betöltésében, oly nagy mérvben elősegíti őket.

És ezért halad rohamosabban kereskedelmünk, mint iparunk.

Majd ha az iparosok művelődése és szakképzettsége terén is megteesszük a gyakorlatban is mindazt, mit hogy tennünk kell, már is belátjuk — akkor boldogulni fog a haza felvirágzására kereskedelmünk.

Napi hírek.

Vasúti előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi miniszter Ürményi Bernát cs. és kir. kamarás, országgyűlési képviselőnek, Farnady József és Dr. Szivák Imre ügyvédeknek, a Versecztől Kubinig vezető helyi érdekű vasúthoz való csatlakozással Német-Szárcsáig vezetendő gőzmozdony helyi érdekű vasútvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

Eljegyzés. Dorsch Mariska k. a., Dorsch K. volt verseczi vasúti állomásfőnök, jelenleg központi vasúti főellenőr, illői földbirtokos kellemekben gazdag, művelt leányát a múlt napokban jegyezte el Wittenbarth Izor úr Budapestről! Gratulálunk!

Közgyűlések. Az e hónapja rendes közgazgatási bizottsági közgyűlés 8., a törvényhatóság közgyűlése pedig 10-én fog megtartatni.

Eljegyzés. Michler János verseczi fűszerkereskedő a múlt napokban eljegyezte Kehrér Károly előkelő iparos polgártársunk kedves leányát Viktoria k. a. Gratulálunk!

A versecz-kubini vasúton a személyszállítást — mint a vállalkozók jelentik — december elsején fogják megkezdeni. Hogy Pancsova felé az utazás megkönnyítessék a petrovaszelli Weisz testvérek rendes bérkocsi meneteket rendeznek be Petrovaszelli és Pancsova közt.

A versecz-kubini h. érd. vasút állomásához vezető utak terveinek megállapítása végett szombaton tárgyalást tartottak Károlyfalván. A tárgyaláson Mayer Károly vármegyei főjegyző elnöke alatt az érdekelt községek előjáróságai vettek részt.

kakast nem találtam eléggé „szalon képes” megjelenésnek. A galambok vállaira repültek, s összepiskolták tollaikkal.

Semmit sem változott. Szemei már nem csillogtak oly erősen, oly különösen, inkább nyugodt derűlet voltak. Önfettedten bámultam el természetén. Boriska a megbolondulásig szép idomú asszony lett.

A férj délre előkerült. Egész agrikulatúris kinézésű úr, kit én az első perctől fogva ki nem állhattam. Mindég az időről, meg a trágyázásról beszélt, s a mellett örökké Boriskát nyagatta. Igazán istállószagú volt.

A vacsoránál együtt ültünk ketten. A „medve”, mint őt Boriska elkényeztetve nevezni szokta, a városba ment.

Csevegtünk mindenről. Mikor Zolát előhozta elpirult, s Maupassant hallatára a szájamra ütött. Ellenben folyton a „medvéről” beszélt, s töltötte az erős, vörös bort.

Vége nem bírtam magammal. Láttam, hogy ő még mindig szeret, szemei ismét ragyogtak olyan különösen, s ajka oly idegesen mozgott. Szenvédeleyesei, ölletem át, s keresem az ajkát. Haragosan lekötött el magától, felugrott, egész ferfiás pózba helyezkedett. Gúnyosan mosolygott. „Sanyi, maga be van rugva, jó lesz” ha lefekszik. Az inas bevezeti szobájába. Jó éjt!” Igen bizony, Boriska asszony lett s most neki minden szabad!

Czudar.

A temetők ünnepe. November első napja ismét az elszíratott, meggyászolt, elköltözött kedveseink napja volt. Az emberek sokasága kizárólag a porladozó tetemek sirhalmi közepé s áhitatban, imában és hulló könyvekben keresett nyhülést az emlékezés által elkinzott szívek fájdalmaira. A kegyelet behintette virággal, koszorúkkal a sötét halmokat, melyek között pislogó gyertyák, mécsék fénye gyuladottak ki, jelölve a soha ki nem alvó szeretetteljes emlékezésnek. Vallásos lelkű néptömegek ajtatos zsolozsmák éneklése közben vonultak ki és lelkeink mélyén biztonnal megrezdült egy hur, melyen a fájdalom. a nem pótolható veszteség fölött érzett keserv dallamai zokogtak fel. Mint az egyes embernek, úgy a közeletnek is vannak halottjai. A kegyeletes emlékezés áhitatos zsolozsmaival keresték fel mindenfelé az elhunyt jelesek sírjait melytől a szellemi és erkölcsi erő szent hagyományai világítanak felénk. Ápoljuk a közeletben az elmúlt nagyok emlékeit és kövessük az ő dicső példáikat; így a halottak napja, a temetők ünnepe magasztos jelentőségének hódolunk és a közügy érdekeinek leszünk önzetlen, tiszta szándéku előmozdítói. Az örök almot alvók tulvilági békéje felett pedig a hálás utókor élő kegyelete viraszson ébren.

A reformáció évfordulójának emlékét, — mint azt lapunk előző számában említettük — a helybeli református egyház is megfogja ünnepelni. Ttes Futó Zoltan ref. lelkész a magy. kir. állami főreáliskola épületében isteni-tisztelet tart, melyről a hívek és az egyház barátai ez uton is értesítettek.

Rom. kath. templomunk régen nélküli már a kifestést. A szép csucsis formak, piszkos sárgás fehér színben vesznek el. Az egyháztanács végre elhatározta, hogy a templomot kifesteti s maga részéről e célra 2100 ft szavazott meg. Kezves adakozók körülbelül 300 ftot szedtek össze. A munkát két müncheni külföldi piktorra bízták, kik működésüket már meg is kezelték. Az egyháztanács azon kérelemmel fordul a hívekhez, hogy kezves adományokat gyűjteni sziveskedjenek, mivel a meglévő összeg aligha lesz elegendő a stilszerű kifestéshez.

Hivatalos órák a városházán. A városi tanács főleg gazdasági szempontból, de a tisztviselők egyértelmű óhaját is méltányolva a hivatalos órákat további intézkedésig, és pedig: hétköznapokon d. e. 8-12 és d. u. 2-5-ig, vasár és ünnepnapokon pedig d. e. 8-11-ig állapította meg.

A honvéd újonczok ünnepélyes felesketése ma d. e. 9 órakor fog megtartatni

Szereb színészet. A Hadzsics T. igazgatása alatt álló szereb színtársulat nagy pártfogás mellett folytatja előadásait. Nagyon derék és rokonszenves dolog, hogy a társulat magyar szerzők műveit is egymásután adja elő. A múlt héten két darabot adtak Csiky től. Az előadások kitünők és egybevágók.

A verseczi férfialárda múlt szombaton tartott, hangversenyyel összekötött táncmulatsága, — mely egyszerűsége miatt a pancsovai rom. kath. kántorral megvalasztot Kenger F. eddigi egyk. karmester búcsú hangversenye volt — igen szépen sikerült. Az ének és zenei részek sok, jól megérdemelt tapsokat arattak. A közönség, mely nagyobbára az egyleti tagok sorából került ki lelkesen tüntetett a távozó karmester mellett, kinek az egyesület felvirágoztatása érdekében maradó érdemei vannak, s távozásával sokat veszít a dalárda. A távozó ügyes fiatal karmesternek csak az az egyetlen kalamitása volt, hogy mint külföldi ember a magyar nyelvet nem érti és nem beszéli, s így mint karmesternek a magyar ének és zene kultiválása nehézséget okozott, de mindamellett időnként még is betanított egy-egy magyar dalt, Mint a szépen fellendült dalárda vezető elemei igen helyesen hangoztatják ezennel arra is tekintettel lesznek a karmester választásnál, hogy az illető tudjon magyarul. Igen szép és hazafias elhatározás!

Tanító jubileum. A délmagyarországi tanító-egylet fehértemplomi köre f. hó 27-én tartotta őszi rendes gyűlést fehértemplomban Andrejkovics József elnöke alatt. A rendes tagokon kívül számos vendég s ezek között a helybeli főgymnázium tanári kara is részt vett majdnem teljes számban a gyűlésen, mely egyuttal Ertl József igazgató-tanítónak tanítói működése 25-ik évfordulóját is ünnepelte. Az áll. iskola IV. osztálya szépen feldiszipelt tanteremben elnök a gyűlést megnyitván. Weidinger, Wunder és Formádyból álló küldöttséget hoz javaslatba, mely a jubiláló kartársat a gyűlésre ünnepélyesen meghívja. A

jubiláns megérkezvén, Zsutty Béla tanító lépett az emelvényre és szépen előadott ünnepi beszédben méltatta Ertl-t, kinek a körnevében emlékül a művészetek albumának két füzetét nyújtá át. Ezután Schenk J., a délmagyarországi tanító-egylet s a községi iskola, Sauerwald a volt tanítványok, Szentgyörgyi az itteni állami népoktatási intézetek s végre Földiák IV. oszt. tanulóitársai nevében üdvözölte az ünnepeltet, ki valamennyi gratulációt meghatóttan köszönte meg. Régi tanítványai egy díszes, ezüstből préselt irószert nyújtott át volt tanítójuknak Gyűlés alatt, valamint a nap későbbi folyamán, az ország különböző helyeiből számos üdvözlő levél és sürgöny érkezett az ünnepelt számára. Igen kellemes benyomást tett Temesmegye kir. tanfelügyelőjének üdvözlő sürgönye s Berecz Gy. tanfelügyelő szép levele. Az üdvözlőlevelet részint az elnök, részint a jegyző hozta a gyűlés tudomására, mely valamennyi éljenzéssel fogadta. A gyűlés után testületileg kísérték haza az ünnepeltet, kinek vendégszerető neje villásreggelivel várta az érkezéket. Villásreggeli után „Bécs”-be mentek közeledre, hol mint más alkalommal is, számos pohárköszöntő fűszerezte az együttélést. Poharat emeltek: Andrejkovics a királyra, Szentgyörgyi a közoktatási miniszterre s Temes vármegye kir. tanfelügyelőjére, Schenk Ertre, majd a főgymnáziumi tanári karra. Andrejkovics Froniusz polgárnagyra s Dsida főjegyzőre, Berecz a hölgyekre, Dr. Bászél Ertire és az állami fiúiskolára, Szentgyörgyi humor toasztban még egyszer éltette a főgymnáziumi tanári kart, mely nem félti nimbuszat, ha a tanítók egysejű körében megjelen; Dr. Perjessy Mihály hatásos pohárköszöntőt mondott Ertre s nyomban rá a délmagyarországi tanítóegyletre s ennek elnökére, Schenk Jakabra, Dsida főjegyző Ertire, Sauerwald a régi tanítványok nevében szintén Ertire, Ertl pedig viszont régi tanítványaira. Valamennyi pohárköszöntő magyar volt.

A Versecz-Fehérttemplomi kör, egyetemi hallgatóink e humánus célú egyesülete ma vasárnap rendkívüli közgyűlést tart Budapesten, a „Hunnia” kávéházban, — A közgyűlés legfontosabb tárgyait az ügykezelés megállapítása, és a felolvasok rendezésének kérése fogja képezni.

Tartalékos tisztek tekintélye. Abból az alkalomból, hogy most — az egyéves önkéntesek vizsgája után — újra egész sereg tartalékos tiszteket neveztek, ki érdekesnek és a tartalékos tisztekre nézve fontosnak tartjuk a magy. kir. honvédelmi miniszter újabb körrendeletét, — a mely a minap érkezett a hatóságokhoz, — némely pontjában ismertetni. A honvédelmi miniszter rendelete először is a tartalékos tisztek tekintélyének mikénti megővására vonatkozólag ad utasítást a hatóságoknak. Eddig ugyanis, ha valamely bűnvádi feljelentés történt tartalékos tisztek ellen, a nyomozást, mint bárki másnál csendőrök tesjesítették. Ezután a rendelet értelmében ez nem így fog történni, mert csendőrökkel való nyomozás árt a tisztek tekintélyének. Igen lényeges és a tartalékos tiszteket mindenestre érdeklő a rendelet egy más pontja, mely a hatszáz forintos jövedelem kimutatásáról szól, melyet minden egyéves önkéntesnek ki kell mutatnia, ha tisztí kinevezését megakarja kapni. Erre nézve a körrendelet meghagyja a törvényhatóságoknak, hogy azon esetben, ha tudomást szereznek arról, hogy a tartalékos tisztek bejelentett jövedelmi forrása valamiképpen megszűnt, úgy azt azonnal jelentsék be a katonai hatóságnak. A körrendelet egy harmadik lényeges pontja ugyancsak a hatóságok figyelmét hívja fel arra, hogy azon bizonyítványokat, melyek a hatszáz forint jövedelem kimutatását hitelesítik, minél szigorubbán ellenőrizzék. A honvédelmi miniszter e legújabb körrendeletét ajánljuk az új tartalékos tisztek figyelmébe.

A temesvári kereskedelmi és iparkamra a következő sorok közlésére kér fel bennünket: Pályázati hirdetémények szállításokra vonatkozólag uttobai időben a következők érkeztek a temesvári kereskedelmi és iparkamarához: A cs. és kir. közös hadügyminiszteriumtól különféle ruházati és bőrből való hadfelszerelési cikkek szállítása tárgyában, amelyből magyarországi kisiparosoknak a következők tartattak fenn: 15457 pár közönséges cipő (4 ft 72 kr. — 5 ft 13 kr. egységárral), 5212 pár könyű cipő (3 ft 50 kr. — 3 ft 76 kr. egységárral) 1087 pár félcsizma (6 ft 44 kr. — 6 ft 95 kr. egységárral) 2118 pár lovassági csizma) 8 ft 44 kr. — 8 forint 95 kr. egységárral) 590 pár huszár csizma (8 ft 55 kr. — 9 ft 11 kr. egységárral),

ezenkívül jelentékeny mennyiségű borjubor, revolver táskák, kovacsoknak való bőrkötény stb. Az ajánlatoknak legkésőbbén f. é. december hó 23-án déli 12 óráig kell a temesvári cs. és kir. 7. hadtest intend. nságánál benyújtani. Az említett cikkek szállításában csak oly iparosok vehetnek részt, akik iparukat önállóan gyakorolni jogosultak és az iparcikkeket tényleg saját műhelyükben állítják elő. Az iparönálló üzéséhez való jogosultság oly helyeken ahol iparhatóság létezik ez által, a hol nincsen a községi előjáróság által igazolandó. Ezenkívül pályázati hirdetményt tett a cs. és kir. köz. hadügyminiszterium közzé f. é. december hó 1-én lejáró határnappal nyakravalók, bőrkötények, gyapotkesztyűt, gyapottól szőtt mellények, alsó nadrágok, tábori kulacsok, vizeskännák evőedények stb. szállítása iránt. Ezen cikkek szállításában minden honpolgár részvehet, aki szállítóképességét az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni tudja. A m. kir. államvasutak igazgatósága f. é. november hó 22-én illetve 24-én lejáró határnappal müfa és bőrnemű szükségletére nézve tett pályázati hirdetményt közzé. A cs. és kir. 13. hadtest zágrábi hadbizottsága az észéki helyőrségi fogház folyai élelmezésének 1—3 évre való biztosítása iránt irt ki pályázatot. Az ajánlati nyilvános versenytárgyalás f. évi november 20-án d. e. 11 órakor az észéki helyőrségi fogház tartatni. Az itt ki irt pályázati hirdetmények közelebbi feltételei az érdeklődők által a kereskedelmi és iparkamaránál betekintheők.

Honvéd emléksobrok leleplezése. A Temesvár gyárvarosi Selyemtelken és a jozsefvárosi sarkertben az 1848—49-ben elvzített szabadsághősöknek emelt emléksobrok leleplezése 1-én ment vége nagy ünneppel a városi hatóság, a különböző honvédegyetek küldöttségei és ezekre menő közönség jelentében. Az ünepély a gyárvarosi Selyemtelken vette kezdetét, hol reggeli 9 órakor Budy Antal apátplébános nagy segédlettel egyháziilag felavatta a siremleket, mire az egyesült dalárdák a hymnust énekeltek el, majd Steiner Ferencz a honvéd szobor bizottság elnöke tartott emelkedett hangú emléksbeszédet, mire Csiky László színész Graef János tanár alkalmi ódáját szavalta el. Ezután Mihájlovis János bizottsági elnök rövid beszéd kíséretében átadta a szobrot a városi hatóság gondozásába, végül pedig a szózatot énekeltek el az egyesült dalárdák. A közönség erre a jozsefvárosi temetőbe vonult ki, hol 11 órakor Engelsz János esperes-plébános felavatta az emléksbeszédet s a himnusz éneklése után Stumpfoll Ede ipariskolai igazgató tartotta meg az emléksbeszédet. Csiky László elszavalta Graef János tanár alkalmi ódáját s a sarkó átadása után a dalárdák a szózatot adtak elő. A leleplezési ünnepeken a honvédegyesületek országos központi bizottságát Mikár Zsigmond, Szentimrey Kálmán és Pilich Ferencz képviselték, kik mártókor 31-én Temesvárra érkeztek s a pálya udvaron a temesvári honvédegyesület tagjai s a honvédszobor-bizottság elnöksége fogadta őket. Az emléksobrokra az ország összes honvédegyesületei s egyéb testületek és egyesületek, vaia mint magánosok részéről tömérdek pompás koszoru érkezett. A többek közt feltűnt a temesvári hölgyek pompás babéris és pálmakoszoruja s felirással: Az 1848—49. szabadságharczban elesett hősök emlékének. A temesvári hölgyek 1894. nov. 1. — továbbá Temesvár városa babéris és pálmakoszoruja: Temesvár szab. kir. város közönsége kegyelete jeléül — felirattal, továbbá: A Temesvározt 1843—49-ben elesett szabadsághősöknek Temesvár polgársága 1894. november 1. — Az élő 1848—49. temesvári honvédek elesett bajtársaiknak. — A délmagyarországi tanító-egyesület temesvári fiókköre — a halhatatlan hősöknek. — A névtelen hősöknek a temesvári kereskedelmi iskola iflusága. Lévy József és Szabocsk Mihály személyesen nem lehetvén jelen az ünnepeken, a következő lelkes sorokat intézték a szoborbizottsághoz: — Poraitok felett, hol véretek ömlék, — A megvédett hazá magá örök emlék. Lévy József. — Kik voltak ők! Ha erre járó — Idegen kérdi tőletek: — Mondjátok el, hogy nics reá szó, — Hirdetni méltó tettöket. — Volt egy . . . csataik viharában, — Égcsattogásként szent, szilaj . . . — De elvívte e kor magával, — Mint özenéjét a vihar! Szabolcska Mihály.

Furfangos pénzhamisítók. A híres „Jozsim“ mesterségét megirigyelte egy Nikolajevics Jócza nevezetű verseczi individuum, a ki már nagyobb fába vágta a fejszét s az ezüst koronák öntéséhez szükséges modellek „en masse“

való gyártását és elárúsítását tűzte ki céljául. A mult napokban tudomására jutott rendőrségünknek, hogy Vaszilie Ráza Nagy toráki tünárlegény, és Jankovics József lippai lakos, megjelentek Verseczen azon célból, hogy Nikolajevicstől korona öntéshez való modelt és czinktáblákat vásároljanak. Az alkut megis köttették. „Jócza“ mester két, olomból készült modelért s három darab czinklapért 200 frtot dugott zsebre. A kompanisták azonban nem sokáig örülhettek a jó gseftnek mert rendőrségünk letartóztatta a bandát éppen akkor, midőu a vasúton elakartak utazni.

Magyarok hazája költők dalaiban. Babik József egri tanítóképzőintézeti tanár kétszázötven hazafias költeményt gyűjtött össze vastag kötetbe, melyeket sok utánjárással, és költséggel szerzett meg a gyűjtemény számára. Maga a kötet közrebocsátója beismeri, hogy a gyűjtemény nem teljes lehetetlennek is látszik az hogy a hány költő zengett a hazáról, e szép hazáról, a mi hazánkról, az mind együvé legyen gyűjthető. Vörösmarty, Tompa és Garay így is hiányoznak a kötetből, mert e három költő műveinek kiadótulajdonosa, Mehner V. makacsul megtagadta a nevezett költők hazafias verseinek átengedését. A kötet közrebocsátója azonban így is elismerésre méltó hazafias dolgot cselekedett: könyve nagy keletre tarthat számot, mert e kötet becses tartalma, de gyakorlati hasznu is azokra nézve, kik hazafias költeményeket keresve könyvtarakat kénytelenek fölforgatni, ezek után kutatva, míg e könyvben együtt találják jó részt az egész hazafias irányu magyar irodalom gyöngyeit. A könyv 2 forint. 60 krért megrendelhető a szerzőnél Egerben.

Sürgös postai csomagok forgalma. A hivatalos lapban számában a következő rendelet jelent meg: 1. A magyar belöldi forgalomban a posta 1894. évi november 1-től kezdve a postai szállításra „sürgös csomag“-okat fogad el, melyek a levélpóstával fognak továbbítani. A sürgös postai csomagok frankó kényszernek vannak alavetve. A földő a csomagért esedékes rendes express illetéket (csomagonként 25 krajczárt) fizeti. Az összes tletékek a szállítólevélre ragasztandó frankó-jegyekkel rovdandók le. A sürgös postai csomagok a postai szállításra alkalmas barmely tárgyakat tartalmazhatnak, kiterjedésük hosszúan az 1 métert, szélességben a 0.5 métet s súlyuk a 10 kilogrammot nem haladhatja meg; értéknyilvánítással nem lathatók el és utánvétellel nem terhelhetők meg.

Váltópénzek bevonása. A régi 20 és 4 krajczáros bevonásának határideje tudvalevőleg december 31-én jár le. Mihelyt ez az időpont elérkezik, rögtön kiadják a rendeletet, mely a régi tizkrajczárosok, egykrajczárosok és félkrajczárosok bevonásának határidejét fogja megállapítani. E rendelet szerint ezek a pénzdarabok valószínűleg 1895. december 31-ig maradnak csak forgalomban és helyettök koronaértékre szóló új nikkell és bronz pénzeket fognak kibocsátani. A bevonás egész csöndben már meg is kezdődött olyformán, hogy a kopottabb pénzdarabokat az állampénztárak visszatartják. A bevonás nem fog majd könnyen menni, mert temérdek tiz- és egykrajczáros van forgalomban. A félkrajczárosokkal könnyebben megy a dolgot, mert a közönség ellenszenvé folytán e pénzdarabok legnagyobb része még forgalomba se került és az állampénztárakban hever. E rendszabályoknak az a céljuk, hogy a koronaértékkel való kötelező számítást előkészítsék és ezt mindaddig nem akarják elrendelni, míg az összes régi pénznemeket, — az ezüstforintos kivételével — nem vonták ki a forgalomból.

Vasutasok fizetésjavítása. A magyar államvasutak tisztviselőinek fizetésviszonyai tudvalevőleg a leggyakoribb felszólalásokra és panaszkokra adnak alkalmat. A fizetés legrendezetlenebb része pedig a lakáspénz, a melynek megállapítása a rendes fizetés mellett nem állandó és ezenkívül aranytalan. A vasutasok panasza — mint jó forrásból értesülünk — e tekintetben részben orvosoltatni fognak, a mennyiben az államvasuti tisztviselők lakáspénzjárulékának minimális összege 300 frtra fog felemeltetni a jelenlegi 200 forint helyett. Minthogy azonban ennek az intézkedésnek csupán a kisebb tisztviselők látnak hasznát, megfelelő mértékben fog emelkedni a magasabb rangosztályu tisztviselők lakáspénze is. Ez az intézkedés a jövő év kezdetén lép életbe, de miután az államvasutaknál az utólagos fizetés rendszere divik, a tisztviselők csak februar elsején kapják meg az első felemelt lakási illetéket.

Műborgyártás. A trieszti borkereskedők — mint a „Köztelek“ írja — az utóbbi időben

botrányos visszaéléseket követnek el a műborgyártással és forgalomban hozatalával. Égető szükség volt ugyan nálunk a műborgyártás elleni törvényre, mely meg is hozatott, de mit használ ez a bortermelő gazdáknak, a mikor a törvény jó formán csak papiroson van meg. Az olasz bor név alatt hozzánk behozott borok, nagyobb részben hamisítványok, bizonyítja ezt legjobban azon tény, hogy a műborgyárak Olaszországban úgy keletkeznek, mint a gomba s ezek gyártmányait nagyobb részben Ausztria-Magyarországba szállítják. Ujabban az u. n. tamarindot használják fel a nagybani műborgyártásra. Triesztbe Kelet-Indiából 1892-ben 1794 mmázsát, 1893-ban már 2446 mmázsát vittek be. Ez éyben a behozatal sokszorosan felülmulja a mult évit, a minek az a magyarázata, hogy Barcelonában ez idén nyolcz tamsrinddal dolgozó műborgyár keletkezett. A megéjtett vizsgálatok bizonyítják, hogy a műborok az egészségre károsan hatnak. A határvámállomásokon minden szakértelmet nélkülözö finantz-biztosok vannak hivatva arra, hogy az olasz borok minőségét megállapítsák, mi csak arra jó, hogy a borhamisítás ellen hozott törvény írott malaszt maradjon. A fogyasztó közönség érdeke s a magyar borok jó hírneve, melyet e hamisítványok nagyon megrontanak, egyaránt megköveteli, hogy a beözönlö borok szigoruan megvizsgáltassanak s a borvizsgálat szakavatott közegekkel végezzenek. Bizony nagyon sajnálatos körülmény az, hogy p. u. nálunk is Verseczen van még sok sok ezer hektoliter régi jó bor a pinczében s a termelők nem képesek eladni. Veszett híret keltettek borainknak a nagyobb kereskedőházak teljesen kimaradtak.

Milleniumi Magyar Történet. Az „Athenaeum“ kiadásában megjelenő tiz kötetes nagy magyar történet „A Magyar Nemzet Története“ czim alatt már sajtó alá ment s az első füzetek pár nap mulva szét fognak küldetni. A bevezetést a hercegprímás vállalta el s az egyes köteteket, az egyes korszakok leghivatottabb történetíró: Fröhlich, Kuzsinszky, Marczali, Pór, Czobor, Fejérpataky, Schönherr, Franknoi, Károlyi Árpád, Angyal David, Thaly Kálmán, Ballagi Géza, írják. A műhöz jókai Mór ir milleniumi epilogot és a szerkesztés Szilágyi S. szakavatott kezeire van bizva. A közreműködők eddigi történetíró tevékenysége biztosítékot nyújt arról, hogy a nagy műveit közönség részére készülő ezen millennáris munka a korában megjelent s bármily kitünő író által irt egyetemes magyar történet felett azzal az elvitázhatlan előnnyel bír, hogy itt minden korszakot szakember készítvén, a munka az összes történeti tudás eddigi eredményeit a nagy közönség által is élvezhető alakban fogja előadni Rendkívüli gond van a kiállításra is fordítva: Munkácsy, Feszty, Benczur, Vágó, Zichy, Than, Dörre, Vagner, Cserna, Lotz, Székely, Neogrady stb. készítik az egyes illusztrációkat, s ezek közül számos kép gyönyörű chromolitographia, heliogravure, valamint chromotypographiai reproducálva. — Maga a szöveg is egykoru képek facsimileivel gazdagon lesz illusztrálva: s e cél elérésére sok helyszini felvétel eszközöltetett, ezenkívül a hazai és külföldi könyv- és levéltárak s nevezetesebb gyűjtemények sok becses anyagot szolgáltatottak.

Szerkesztői levelezés.

— **K—Z** — „Nem mind arany, a mi fénylik“ — mondja a közmondás. A jövő héten bizonyosan. Sokszor egész hasábokat kikell lökni.

— **Többeknek.** Lapunk szerkesztőjének „A tanító kisasszony regénye“ czimú hosszabb elbeszélése, igen csinos kiállításban, (könyvalakban) a mult napokban hagyta el a sajtót. Bolti ára füzve 2 korona, diszkötésben 4 korona. Lapunk T. Cz. előfizetői szerkesztőségünk közvetítésével kedvezményes áron szerezhetik meg a művet a budapesti kiadótól, (Képes Családi Lapok.“ V. K. vadász utca 14. szám) még pedig füzve 1 koronáért diszkötésben pedig 2 koronáért.

94. számhoz — 1894.

Pályázat.

Versecz szab. kir. város iskolaszéke egy ujonnan szervezett helyettes-tanítói állomásra ezennel pályázatot hirdet. Javadalmazás: évi 400 frt. fizetés. Kellően felszerelt kérvények f. évi november hó 25-ig a községi iskolaszékhez küldendők.

Seemayer János,
kir. tanácsos, iskolasz. elnök.

Árverési hirdetményi és feltételek.

A verseczi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az oraviczai takarékpénztár részvénytársaságnak Lincza Joszim kis-zsámi lakos elleni végrehajtási ügyében 200frt. tőke, ennek 1891. évi október hó 21-től járó 8% kamatai 24 frt. 25 kr. eddigi 7 frt. 65 kr. jelenlegi és még felmerülendő költsége; továbbá a csatlakozást nyert, Lincza Paraszkoval 1000 frt. járuléka iránti követelése kielégítése végett az árverést elrendelte.

Ennek folytán a verseczi kir. járásbíró területén Kis-Zsám községben fekvő s a kis-zsámi 243. sz. tjkvben A I. 563. 417 és (700-701) brsz. ingatlan fele és a hozzájuk tartozó 1 hold legelő illetőség fele 618 frt 50 kr. kikiáltási árban 1894. évi november hó 30-ik napján d. e. 9 órakor Kis-Zsámi község házánál megartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígérte senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 61 forint 35 kr. készpénzben, avagy az 1881. évi 60. törvényzikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 83. §-ában jelzett óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben, és pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a 2-ikat ugyanazon naptól számított 30 nap alatt, a 3-ikat ugyanazon naptól számított 60 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 6%, kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény kapcsán s az 1851. évi december hó 6-án 39.425 I. M. sz. R. előrt módon a verseczi kir. adóhivatalnál mint bírói letétpénztárnál kifejezni.

A bánatpénz az utolsó részletbe számítatik be.

4. Az árverés jogerőre emelkedése után minden esetre azonban csak az árverés napjától számított 15 nap letelével (a mennyiben az 1881. LX. t. czikk 187. §-a értelmében utóajánlatot senki sem ad) a vevő az ingatlan birtokába lép és vételi bizonyítványt kap.

Az ingatlan terhelő és az árverés napját követőleg esedékes adókat és hasonló természetű köztérheket a vevő lesz köteles viselni, a megvett ingatlan hasznai és terhei a vevőt a sikeres árverés napjától illetik meg.

5. A tulajdonjog bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után lesz hivatalból elrendelve a vevő javára, az áruházási költségek a vevőt terhelik.

6. A mennyiben vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne, a megvett ingatlan, az érdekeltek bármelyikének kérelmére és az 1881. 60. t. cz. 185. §-a értelmében a vevő veszélyére eséköltségére a bánatpénznek elvesztése mellett újabb árverés alá lesz bocsátva, s csupán egy határidőnek kitűzése mellett az előbbi kikiáltási áron alól is eladva.

A vevő azon esetben, ha az ingatlan a korábbi vételáránál olcsóbban kelne el a régebbi és újabb vételár közötti különbözött megteríteni tartozik, ellenben a netaláni többlet őt nem fogja illetni.

Jelen árverési hirdetmény miután előtérveendő ingatlanok becsérteke 300 frt meghallad valamelyik helyi lapban egyszer, közzététetni rendeltetik.

Verseczen a kir. járásbíró mint tkvi hatóságnál 1894. évi szeptember hó 5-ik napján.

Kérészy, kir. aljbíró.

7994. sz. — 1894.

Hirdetmény.

A védtörvény végrehajtására vonatkozó utasítás értelmében ezennel közhírré tétetik, hogy az 1895. évi ujoncz állításra kötelezettnek összeírása végetti jelentkezések 1894. évi november hó folyamán megteendők.

Felhivatnak ennelfogva a törvényszabta büntetésre való figyelmeztetés mellett valamennyi az 1874. 1873. és 1872. években született hadkötelesek, valamint az itthelyt tartozkodó s fenti korban álló idegenek is, hogy az 1894. évi november hó folyamán a városi tanács katonai ügyosztályánál összeírás végett okvetlenül jelentkezzenek.

Együttal megjegyeztetik, hogy a védtörvényben említett kedvezmények valamelyike iránt netaláni igények érvényesítésére vonatkozó, kellően felszerelt kérvények az 1895. évi január és február havakban a városi tanácsnál benyújtandók, és végre hogy az illetőségű sorozó járáson kívül leendő állittatás megengedése iránti kérvények az összeírás végetti jelentkezések nyújtandók be.

Verseczen. 1894. évi október hó 16-án.

Seemayer,

kir. tanácsos, polgármester.

ZELLERIN M.-féle gyár részvénytársaság

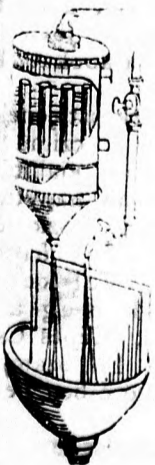
Budapest, VII. ker. Nagydíófa-utca 4. sz. a.

Pasteur rendszerű szűrő készülék

(Chamberland szabadalma.)

mely a legegyszerűbb módon, bármely tisztátalanság esetén kristálytiszta vizet szolgáltat.

Pasteur rendszere az egyetlen melynek segítségével a vizet mikrobáktól és baktériumoktól mentesen át lehet szűrni s így minden ragályozó anyagtól: cholera, typhus, váltóláz stb. a vizet mentesíteni lehet. Orvosi és közegészségügyi tekintélyektől elismerve. Budapest járvány bizottságától legmelegebben ajánlva!

Vízmevek berendezése és csatornázások városok és községek számára.

Légszesz- és vízvezetékek.

Légszesz és villamos világítás.

Csillár-raktár.

Központi fűtés; ventiláció.

Gőz mosó főző- és fürdő-telep építő-bádogos, csövek, ércöntöde, horgony diszitmények gyára.

Képes árjegyzék ingyen és azonnal rendelkezésre áll.

Versecz. A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása.